

СТАНОВИЩЕ

за дисертационния труд на на тема:

„СЪСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВИ НА ЕПИДЕМИОЛОГИЧНИЯ НАДЗОР И КОНТРОЛ НА HIV/СПИН ВЪВ ВАРНЕНСКА ОБЛАСТ“

на

Д-Р МИГЛЕНА АСЕНОВА КОЛАРОВА –ДИМИТРОВА

за присъждане на образователната и научната степен „доктор”

в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт,

професионално направление 7.1.Медицина,

научна специалност „Епидемиология ”

От

доц.д-р Николина Колева Вълканова д.м., с код на научната специалност 03.01.29, определена за външен член на Научното жури, със Заповед за отчисляване с право на защита № Р-109-180/28.05.2019 на проф д-р Красимир Иванов д.м..н, ректор на МУ-Варна

Документите в процедурата са представени според изискванията на МУ-Варна. Не са установени процедурни нарушения.

Биографични данни и кариерно развитие

Др Миглена Асенова Коларова Димитрова родена на 28.09.1972 година във Варна .Завършва висше образование „медицина“ в МУ“Прф д-р Параскев Стоянов” Варна през 1996 година.Започва работа като ординатор участъков терапевт в ОРБК –I ВПО в Шумен(1996г.-1997г). Работи като ординатор специализант вътрешни болести, (1998г. до 2002г). в ББАЛ Варна към ВМА- София и МБАЛ "Света Марина"гр. Варна.и специализант по епидемиология на заразните болести към МУ Варна (2009-2011г). От 2003 до 2009г лекар ординатор в АМЦСМП „ДР Емилова От 2009 до 2015г., работи в дирекция „ НЗБ" , отдел „ ПЕК" на РЗИ – Варна. като старши и главен инспектор .Три години от трудовия стаж в РЗИ е свързан с изпълнение на Националната програма за превенция и борба с ХИВ /СПИН .Основната й дейност е свързана с работа в КАБКИС(Кабинета за доброволно анонимно изследване на ХИВ/СПИН) Участва активно като консултант в изпълнение на националната програма за превенция на ХИВ/СПИН - в КАБКИС, координатор на програма "Превенция и контрол на ХИВ/ СПИН, туберкулоза и СПИ" (2009-2015г.).

обслужване на ХИВ положителните е трудна задача, тъй като процесът е многоаспектен, със стигматизиращи нагласи или практики в ежедневието. Постигането и поддържането на здраве е процес, който се повлиява от развитието на науката, знанието и добрите практики: от грижата за здравето, в комбинация със съзнателните усилия на личността и помощ от медицински специалисти

Научните търсения на дисертантката са ценни с

- Епидемиологична стойност при анализа и оценката на факторите и процесите, определящи възникването и разпространението на епидемията в света

- Опита си да намали стигмата към хората, живеещи с ХИВ и да подобри здравното им обслужване,

- Проучването на нагласите в обществото, в частност студентите ,морски работници за превенция на ХИВ /СПИН, така и в средите на професионалистите, практикуващи медицина в лечебните заведения в определен окръг на страната .

- Предложението за утвърждаване на позитивни модели за запазване и поддържане на качеството на живот чрез превенция на ХИВ/ СПИН

- Темата е във фокуса не само на медицинската общественост, но и на държавната власт

В тази връзка дисертанта се е заел с изследване на изключително важно, не напълно решено направление в епидемиологията на превенцията на ХИВ/СПИН , предимно в практически аспект. Още повече до сега не е правено такова по вид проучване в окръг Варна , а предстоят да се решават извънредно важни практически проблеми.

Структура на дисертационния труд

Представеният ми за рецензия труд е напълно завършен и оформен в размер на 220 страници, от които 155 стр. текст, 34 стр. литературни източници, изводи -2 стр, 1 стр. справка за приносите и 1 стр. списък на публикациите, въведение - 6 стр., литературен обзор 40 стр., цел и задачи, материал и методи 6 стр., собствени проучвания 96 стр. Фигури 69 бр , а таблици 7бр. Заглавието отразява същността на работата.

Литературен обзор

Обзорът дава съвременна информация по темата. Структурата на обзора корелира с поставените цел и задачи в дисертационния труд

социален риск (чуждестранни студенти, лица упражняващи морска професия).

За нейната реализация са поставени 5 задачи, които стриктно следват поставената цел, а материалът за анализ е голям и пълен. Те са научно обосновани и включват последователно изпълнението на основните етапи в проучването и отразяват прецизно извършената изследователска работа .

Работни хипотези три на брой отчитат ролюските в обхванатите рискови групи, което налага разработването и прилагането на подходяща стратегия за превенция и контрол на HIV/СПИН, обхващат всички аспекти от противоепидемичния контрол и не се налагат съществени промени в противоепидемичните мерки. Допуска се, че независимо от провежданите противоепидемични програми за превенция и контрол на HIV/СПИН има пропуски в системата, които са свързани преди всичко със самосъзнанието на индивидите, относно предпазването от заразяване и разпространяване на инфекцията.

Методология на проучването

Организацията включва подробно разработени предмет, обект, обем, критерии, време и място на проучването, източници за набиране на информация и инструментариум.

Използван е комплекс от количествени и качествени изследователски методи. Структурата и съдържанието на разработеният инструментариум са подчинени на спецификата на набираната информация от съответната група респонденти. Основно място заемат епидемиологичните методи и използваните за тях огромен брой материали-над 20 вида .

При обработка на данните е използван статистическия софтуерен пакет – IBM SPSS for Windows, v.20.0. При всички проведени анализи се приема допустимо ниво на значимост $p < 0,05$ при доверителен интервал 95%. Използвани са статистически методи: корелационен анализ, за определяне на силата на съществуващи връзки в зависимост от границите на коефициента на корелация, които са $0 < R < 1$ и в зависимост от знака дали е обратна или права, както и дали е статистически значимо при $p < 0,05$; сравнителен анализ (оценка на хипотези) – χ^2 , t-test Student's за сравняване на количествени и качествени показатели и изследване на разликата между тях; оценка на риска (OR) за доказване на настъпването на дадено събитие при наличието на рисков фактор; честотен анализ на качествени

уязвимостта на рисковите група към HIV, конкретно за Варненска област се реализират в девет компонента. Дейността на КАБКИС се провежда със спазване на принципите на доброволност, конфиденциалност и информирано съгласие. Изследването за HIV е по желание на клиента. Консултирането и изследването се извършват при спазване на действащите закони и нормативни документи.

В количествен аспект проучването гарантира достоверност на изводите.

Задача 2

Проучване на медицинските практики, вида и честотата на инцидентите свързани с експозиция на кръв и биологични течности съдържащи кръв, касаещи професионалния риск при медицинския персонал, както и знанията им относно вземането на адекватни решения след рискова експозиция с кръв

Рискът за професионално придобити инфекции е част от ежедневната грижа за пациентите. Професията на здравните работници в грижата им за пациентите и излагането на кръв и биологични течности носи риска от заразяване с HIV/СПИН и други кръвни инфекции. Редица фактори увеличават уязвимостта на медицинските специалисти към HIV, но липсата на знания е идентифицирана като един от водещите фактори. Анкетирани са 230 лица с различна професионална медицинска ангажираност, които са дали оценка на риска от заразяване с преносими по кръвен път патогени, вкл. HIV инфекцията. Проучени са медицинските практики свързани с експозиция на кръв и биологични течности, носещи риск от заразяване с HIV и други инфекции предавани по кръвен път; вида и честотата на инцидентите свързани с рискова експозиция и знанията на медицинските специалисти за вземането на адекватни решения в случай на инцидент. При изследването на риска от излагане на опасност от заразяване с HIV инфекция установихме, че практикуващите специалисти носят по-висок риск от зараза в сравнение със студентите (OR=2.98 (1.68-5.28); $p < 0.001$). Сравнителният анализ на времевия интервал на настъпване на инцидента и професионалната ангажираност показва, че съществена разлика се наблюдава само по отношение на дневната смяна в делничен ден ($\chi^2 = 4,86$; $p = 0,019$)

Задача 3.

възрастовата група, в която попадат, образователната степен и длъжността, която изпълняват на кораба.

Задача 5

Епидемиологичен модел: Здравно образование за Превенция и контрол на HIV/СПИН и СПИ

Ас. Коларова проучва, обсъжда и умело извежда както дефицити в организацията на превенцията и контрола на ХИВ/СПИН във Варненска област за целия период на пандемията от СПИН, така и необходимостта от прилагане на Стратегия и адаптирани модели за превенция. Проведено е комплексно проучване на нуждите от обучение в областта на контрола и профилактиката на ХИВ /СПИН. Установени са пропуски в информираността. Очертана е ролята на надграждащото обучение в профилактиката и превенцията на СПИ. Дисертационният труд завършва с адаптиран „Епидемиологичен модел: Здравно образование за Превенция и контрол на HIV/СПИН и СПИ“, в който са намерили място значителна част от изводите. Като представя „Принципите на превенцията на ХИВ/СПИН, предназначен за студенти“ докторантката дава заявка да работи лично като организатор, в който да намерят място конкретните трудни въпроси, проучени от нея с конкретни предложения, които имат нужда от осветляване. Смятам, че той е добър практически принос, полезен за практиката и удовлетворяващ докторантката, извършила сериозна изследователска работа по проблема. Въз основа на изводите са направени много смислени, логически следващи от изводите, препоръки към отговорните институции. Основно място заема съвместната работа с РЗИ, публично-държавното партньорство с организации и структури, обслужващи ХИВ позитивни лица.

Във връзка с реформиращото се здравеопазване в синхрон с ЕС има оптимизъм в нашите здравни заведения да се организират и провеждат профилактични мерки от най-високо качество. Гаранцията е преди всичко обучението, проучено чрез използван компетентно анкетен метод

Изводи, приноси, заключение

Формулираните препоръки и приноси на дисертационния труд са направени на базата на собствените данни от научното проучване. Обсъждането на резултатите е направено компетентно, задълбочено и изчерпателно. Резултатите са представени по отделните проучвания, а в обширната и задълбочена дискусия са поставени на общо обсъждане в

3.Предлагам в епидемиологичния модел разкриването на консултативен кабинет да бъде съместно с РЗИ-Варна ,чрез създадения мултидисциплинарен екип, с което ще продължи съвместната образователна и проучвателна дейност на университетската структура с представителите на държавната влас,(Регионална здравна инспекция Варна).

Лични впечатления

Познавам ас. Коларова ,която беше специализант при мен през 2009-2012 година като мотивиран, успешен и перспективен колега . Ценя високо нейната отговорност,творческо търсене,целенасоченост и прецизност. Тя се откроява с изключителна коректност във взаимоотношенията и изследователската дейност. Притежаваните от нея качества като добронамереност ,спокойствие,трудолюбивост,задълбоченост ,но и увереност я утвърждават като добър професионалист, преподавател и колега.

Заклучение

Представеният дисертационен труд е на изключително актуална тема, разработен е на много добро методично ниво, с комплексен подход. Резултатите са обсъдени в широк контекст на международни и наши проучвания.

Въз основа на цялостната оценка на предоставената ми документация считам, че д-р Коларова , покрива напълно изискванията на Закона за развитие на академични състав в Република България, Правилника за приложението му и Правилника за развитие на академичния състав в Медицински университет - Варна. Давам положителния си вот за присъждане на асистент д-р Коларова на образователната и научна степен „доктор” в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1.Медицина, научна специалност „Епидемиология“

12.06.2019г.
Варна

Изготвил становището:

Доц.д-Николина Вълканова,д.м